

JUHTA: n toteuttamat tietosuojayhteishankkeet Työpaja # 4

#tuki2018 #stöd2018

Tuula Seppo, Kuntaliitto
Kimmo Rousku, Valtiovarainministeriö

Yhteistyössä mukana:

Rekisterinpitäjän velvollisuuksien toteuttaminen

Riskienhallinta osa 4, tietosuoja-asetuksen

#tuki2018 #stöd2018

Ohjelma:

- 8.30 Kahvi
- 9.00 Tilaisuuden avaus – Tuula Seppo, Kuntaliitto & Kimmo Rousku, valtiovarainministeriö
- 9.15 Rekisterinpitäjän velvollisuuksien toteuttaminen
- 10.30 Bio- ja jaloittelutauko
- 10.45 Työpaja jatkuu + ryhmätyö ja sen purku
- 12.00 Lounastauko (omakustanne)
- 13.00 Annina Hautala, ryhmäpäällikkö, poliisihallitus,
 - Kokemuksia ja näkemyksiä tietosuoja-asetuksen soveltamisesta
- 13.30 Riskienhallinta osa 4, tietosuoja-asetuksen
- 14.30 Kahvitauko
- 14.45 Työpaja jatkuu
- 16.00 Yhteenveto ja kotitehtävä
- 16.15 Työpaja päättyy

PALAUTE #3 TYÖPAJASTA

#tuki2018 #stöd2018

Kiitos kaikesta palautteesta, alla joitain poimintoja

- Työpaja pidettiin 4.9. aiheena mm. **Tietoturvallisuuden toteuttaminen organisaation toiminnassa ja riskienhallinta osa 3**
- am 4.33 ja ip 4.17
- Asiat ovat monelle kuitenkin verrattain uusia, joten oletettavasti kohtalaisen vaikeaa osallistua jatkuvasti mukaan keskusteluun
- Aamupäivän osuudelta odotin jotain konkreettisempaa, minkä avulla olisi pystynyt tarkistamaan onko omassa organisaatiossa tarvittavat toimenpiteet jo huomioitu.
- Tietoturva-asiantuntijana on ollut hieman haasteita saada muuta organisaatiota uskomaan mikä tietoturva-asia liittyy tietosuoja-asetukseen ja mikä ei. Tähän on löytynyt hyvin vähän mistään konkreettista apua.
- Joku tsekkilistä tietoturvan osalta olisi hyödyllinen, minkä avulla voisi tarkistaa että varsinkin kaikkein tärkeimmät asiat olisi varmasti huomioitu.

Viime kerran kotitehtävät

1. Onko organisaatiossasi otettu huomioon tietosuoja osana tietoturvallisuuden hallintaa ja kuinka se on toteutettu.

#tuki2018 #stöd2018

Laaditaan **tietosuojapolitiikka** ja siihen liittyvät **ohjeet sekä selosteet** ja linkitetään ne **tietoturvaohjeistuksen** kanssa. Sen jälkeen **ohjeiden jalkauttaminen** (tiedottaminen, kouluttaminen ja dokumentointi). Tietosuojan ja tietoturvan huomioiminen prosesseissa. Asetus pakottaa tietosuojan huomioimisen tietoturvassa. Tietosuoja-asiat jalkautuu asetus-projektin kautta tietoturvaan. Tietoturvadokumentaatioissa huomioidaan jatkossa myös tietosuoja.

2. Laadi suunnitelma tietosuojan huomioonottamisesta tietoturvan hallinnassa organisaatiossasi. Mikäli et ole vielä laatinut, niin laadi suunnitelma organisaatiosi riskienhallinnan kehittämiseksi tärkeimpien riskienhallinnan periaatteiden toteutumiseksi. Huomioiden tietosuojan asettamat velvoitteet.

Riskien nykyistä säännöllisempi seuranta ja käytännön toimijoiden ottaminen mukaan riskienhallintaan. Riskienhallinnan prosessi on käytäntöä, mutta tietosuojan tietoisuutta organisaatiossa tulee kehittää

Viime kerran kotitehtävät

3. Varmista, onko organisaatiosi tärkeimpien tietosuojaan liittyvien kohteiden osalta tehty tietoriskien arviointi. Mikäli ei ole, laadi suunnitelma ja toteuta tietoriskien arvioinnin työpaja organisaatiosi tärkeimpään kohteeseen.

Henkilötietoja sisältävien tietoaineistojen kartoitus on menossa sekä tietojärjestelmien että tutkimusaineistojen osalta. Sen tulosten perusteella määritellään riskit. Tietoriskien arviointia ei ole tehty, mutta on suunnitteilla.

4. Täytä työpajassa jaetun riskinhallinta lomakkeen (löytyy JUHTA-VAHTI-yhteishankkeiden materiaali sivusta) kohdan 6 sisältö oikealle suurimmalle riskille omalla vastuualueellasi. Voit käyttää toisessa työpajassa (18. elokuuta) arviomaasi riskiä ja keskittyä pohtimaan riskin toimenpiteitä

Opetuksessa käytettävän pilvipalvelun käyttökato

Kysymykset koettiin sopiviksi tai liian vaikeiksi.

Mutta jos ajatellaan itse kysymyksiä organisaation kannalta, ne koetaan **hyvin tärkeiksi**.

Niiden avulla organisaatio pystyy huomioimaan oikeita asioita omassa toimeenpanotyössään. Eli ne ovat mielestäni tehtäviä, jotka **organisaation on tehtävä**, mutta organisaation sisällä - ei vastaamalla tällaiseen kyselyyn.

#tuki2018 #stöd2018

PALAUTE #3 TYÖPAJASTA

#tuki2018 #stöd2018

- Ryhmätöiden merkitys keskustelun saaminen eri organisaatioiden välille
- Kotitehtävien tulee haastaa organisaatiota tekemään asioita
- Asiaa on paljon, mutta niitä syvennetään tulevissa osioissa
- Aikataulu on tiukka

#tuki2018 #stöd2018

JUHTA YHTEISHANKE:

VERKKOKOULUTUSTA, OSAAMISEN
TESTAAMISTA JA TYÖPAJOJA
KOKO JULKISELLE SEKTORILLE
YHDESSÄ

MATERIAALIT JA VERKKOTALLENTEET

#tuki2018 #stöd2018

- Ensimmäinen video Arjen tietosuoja + nettitesti + materiaali on julkaistu, kaikki löytyvät arjentietosuoja.fi – sivustolta, sivustolta löytyvät myös ilmoittautumislinkit
- Työpajojen tallenteet ja materiaalit löytyvät VM/Vahti-sivustolta [JUHTA-VAHTI-yhteishankkeiden materiaalit](#)
- Johdon ja esimiesten video julkaistu
- Espoo, Kuopio, Tampere ja Oulun kaupunki ovat kehittäneet **tsekkauslistan** tietoturvan ja tietosuojan perusasioiden tarkastuslistan hankinnoissa ja projekteissa. Tämä tulee myös muiden käyttöön maksutta.
- Tässä yhteishankkeessa tulee saataville myös laajempi GDPR:n vaatimusten **itsearviointityökalu**
- TWITTERISSÄ:
#tuki2018 #stöd2018
#arjentietosuoja
#gdpr
#tsau

Työpajoja: tietosuoja + tietoturva 2017: 7 kpl

#tuki2018 #stöd2018

1. Tietosuojan osoitusvelvollisuus ja riskienhallinta osa 1 (yleinen osuus) 12.6.2017
2. Tietojärjestelmien lokittaminen, valvonta ja raportointi, lokien säilyttäminen ja riskienhallinta osa 2 (ISO 31000-prosessin soveltaminen) 18.8.2017
3. Tietoturvallisuuden toteuttaminen organisaation toiminnassa – mitä asetus edellyttää ja miten se käytännössä toteutetaan? Riskienhallinta osa 3, riskien hallinta ja toimenpiteiden seuranta sekä arviointityöpajojen toteuttaminen. 4.9.2017
4. Rekisterinpitäjän velvollisuuksien toteuttaminen ja riskienhallinta osa 4, tietosuojanäkökulma. Iltapäivän avauspuheenvuoro Annina Hautala, ryhmäpäällikkö, poliisihallitus. 29.9.2017
5. Vaatimusten huomioiminen uusia palveluita ja tietojärjestelmiä kehittäessä, vaikutusten arviointi ja ennakkokokoukset, vaikutusten sekä tietosuojan ja tietoturvallisuuden huomioiminen hankinnoissa ja sopimuksissa. Iltapäivän avauspuheenvuoro Outi Jousi, counsel, Hannes Snellman 25.10.2017

Työpajoja: tietosuoja + tietoturva 2017: 7 kpl

#tuki2018 #stöd2018

6. Tietosuojavastaavan rooli sekä vastuut sekä kuinka tehtävän hoitaminen onnistuu menestyksekkäästi ja tietoturvapoikkeama- ja tietosuojaloukkaustilanteiden hallinta, osa 1 – taustaa, havainnointikyky sekä reagointi – kuinka tietosuojaloukkaukset voidaan tunnistaa? Esimerkki ja harjoitus (kotitehtävä), tiedonannot ja viranomaisille ja rekisteröidyille.

17.11.2017

7. Rekisteröidyn oikeuksien toteuttaminen, lasten erityisaseman huomioiminen ja tietoturvapoikkeama- ja tietosuojaloukkaustilanteiden hallinta, osa 2 – tarvittavien prosessien ja kyvykkyyksien kehittäminen sekä ohjeistus ja koulutus, tarvittava yhteistyö eri toimijoiden kesken. 17.11. annetun harjoituskotitehtävän purku.

8.12.2017

Työpajoja: tietosuoja + tietoturva, 2018: 11 kpl

#tuki2018 #stöd2018

8. Suostumukset (sovellettavuus, muoto, hallinta) ja uuden rekisteriselostemallin luominen ja tietosuojaselosteet (tammikuu 2018)

9. Sopimukset ja hankinnat, tietojen luovuttaminen ja siirtäminen, helmikuu 2018

10. Jatkuvuussuunnittelun peruskäsitteet ja määritelmät, organisaation toimintaympäristö, jatkuvuuden hallinnan johtaminen tietosuojanäkökulma, helmikuu 2018

11. Jatkuvuuden hallintajärjestelmän suunnittelu tietosuojan näkökulmasta, maaliskuu 2018

12. Jatkuvuuden hallintajärjestelmän suunnittelu ja jatkuvuuden tukitoiminnot tietosuojan näkökulmasta, huhtikuu 2018

13. Jatkuvuudenhallinnan toteuttaminen tietosuojan näkökulmasta, toukokuu 2018

14. BIA-ohjeen läpikäynti, kesäkuu 2018

15. Tietosuojan hallinnan mittaaminen, arviointi ja kehittäminen, elokuu 2018

16. Häiriötilanneharjoitus - suunnittelu yhteistyössä JUHTA/VAHTI, syyskuu 2018

17. Häiriötilanneharjoituksen purku, yhteistyössä JUHTA/VAHTI, lokakuu 2018

18. Yhteishankkeen päätöstilaisuus Säätötalolla, joulukuu 2018

Työpajojen suunnitellut tuotokset

#tuki2018 #stöd2018

- Osoitusvelvollisuuden toteuttaminen
- Riskienhallinnan opas/DPIA-prosessin kuvaus
- Prosessit, tiedon elinkaaren hallinta ja Privacy by design
- Rekisteröidyn oikeudet ja niiden toteuttaminen
- Henkilötietoihin kohdistuvien tietoturvaloukkausten hallinta ja ilmoitusprosessi
- Tietosuojavastaavan asema ja tehtävät
- Henkilötietojen siirrot/luovutukset